



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.VII.45.035/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin

a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Cséffán József

bíró

Dr. Farkas Katalin

bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője: dr. Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda

eljáró képviselő: dr. Schiffer András ügyvéd

(felperesi képviselő címe)

Az alperes: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal

(alperes címe)

A per tárgya: nyugdíjjal összefüggő ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Győri Törvényszék 6.K.700.200/2021/8.

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás és a felülvizsgálati kérelem

[1] Az alperes a felperes által 2020. március 25-én a társadalombiztosítási nyugellátástól szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) szerinti öregségi típusú nyugdíjak elbírálásához rendszeresített igénybejelentő lapon előterjesztett öregségi nyugdíj megállapítása iránti kérelmet – a Győri Törvényszék 6.K.700.900/2020/8. számú ítéletével elrendelt új eljárásban 2020. december 11-én meghozott végzéssel, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján – visszautasította. A végzés indokolása szerint a felperes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíjában részesült, amelyet 2012. január 1-től korhatár előtti ellátásként folyósítottak tovább. A felperes az öregségi nyugdíjkorhatárt 2018. január 18-án érte el, ezt követően, 2018. augusztus 24-én a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knymt.) 18. § (3) bekezdése alapján öregségi nyugdíj ismételt megállapítását kérte, amely kérelmét az eljáró társadalombiztosítási szervek az igényérvényesítésre nyitva álló hat hónapos határidő túllépése miatt elutasítottak. A határozat ellen benyújtott keresetet a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 6.K.27.363/2019/6. számú ítélettel elutasította. A felperes az igénybejelentés során nem tett olyan nyilatkozatot, amelynek alapján igényét az öregségi nyugdíj Tny. 80. § (1)-(1a) bekezdesei, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv jogszabálysértése miatti újramegállapítási szabályai alapján kellett volna elbírálni. Az

újramegállapítás feltételeinek fennállását a Knymt. 18. § (3) bekezdése alapján lehetett vizsgálni, amelyre vonatkozó határidőt a felperes, bíróság által is megállapítottan, elmulasztotta. A Knymt. 18. § (3) bekezdés szerinti elbírálást a felperes kérelmében foglaltak is alátámasztják: a felperes folyósítási kezdő időpontként – korábbi kérelmével egyezően – a közalkalmazotti jogviszonyának megszűnését követő napot jelölte meg, illetve kérte a jogviszony beszámítását is. A 2020. március 25-én érkezett igény tartalma szerint szintén az öregségi nyugellátás újraszámítására irányult a művésznyugdíj és a korhatár előtti ellátás alatti jövedelmek és biztosítási idő figyelembe vételével. Mivel a Knymt. 18. § (3) bekezdés szerinti kérelme a korábbi határozattal érdemben már elbírálásra került, az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelem visszautasításának van helye.

[2] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét, amelyben a végzés megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte az Ákr. 81. § (1) bekezdése, a Tny. 80. § (1) bekezdése és a Knymt. 18. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva, elutasította. Megállapította, hogy az alperes a felperes igénybejelentését helytálló értelmezés eredményeként bírálta el a Knymt. 18. § (3) bekezdés szerinti kérelemként, a rendelkezés alkalmazását a felperes által érvényesíteni kívánt időszak eltérése (korábbi kérelmében 2013. július 1. előtti időt is, utóbbiban csak ezt követőt kívánt érvényesíteni) sem befolyásolta. A bíróság a Knymt. 18. § (3) bekezdése értelmezése és a felperes által az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján a Knymt. 18. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenessége megállapítására, megsemmisítésére és a rendelkezés alkalmazásának kizárására irányuló kérelem teljesítésének mellőzése indokaként utalt a Kúria Kfv.X.38.136/2019/5. számú határozatában, valamint az Alkotmánybíróság IV/621-6/2021. számú, a felperes alkotmányjogi panaszát visszautasító végzésében foglaltakra. Megállapította, hogy az alperes a megismételt eljárásban eleget tett a – korábbi ítélettel is előírt – tényállás megállapítási és indokolási kötelezettségének és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes jelen eljárásban előterjesztett kérelme megegyezik a korábbi, már érdemben elbírált kérelemmel, ezért a kérelem visszautasítása jogszerű.

[3] A felperes a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében annak megváltoztatását, a közigazgatási határozat megsemmisítését, az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdése, a Kp. 86. § (1) bekezdése, az Ákr. 38. §-a megsértésére és a Knymt. 18. § (3) bekezdése Alaptörvény 28. cikkébe ütköző értelmezésére hivatkozva. Állította, hogy a bíróság iratellenesen, a tartalom szerinti elbírálás követelményébe ütközően, elmulasztva a kérelem benyújtása körülményeinek feltárását és annak értékelését, hogy a kérelmet formanyomtatványon kell előterjeszteni, állapította meg, hogy a felperes a második kérelem benyújtásával a Tny. 80. § szerinti igényt nem érvényesített. Sérelmezte, hogy a bíróság – a Kúria Kfv.X.38.136/2019/5. számú ítélete alapján, az Alaptörvény 28. cikkébe ütközően – eltért a Knymt. 18. §-ához fűzött miniszteri indokolástól, az Ákr. 81. § (1) bekezdése megsértésére vonatkozó azon hivatkozásával pedig, hogy az alperes a korábbi, 2018. szeptemberi elutasító határozatában maga is elismert szolgálati időt, egyáltalán nem foglalkozott. A felperes nyilatkozott továbbá az Alkotmánybíróság eljárása kezdeményezésére irányuló indítványa fenntartásáról is.

[4] A felperes felülvizsgálati kérelme befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa)-ab) és ad) alpontja alapján kérte. Az aa) alpont tekintetében arra hivatkozott, hogy a jogerős ítéletben felhívott Kfv.X.38.136/2019/5. számú ítélet és a Hetedik Alaptörvény-módosítással 2019. január 1. napján hatályba lépett szövegezésű Alaptörvény 28. cikk között is

ellentmondás feszülhet. Az ab) alpont tekintetében a felperes utalt a Knymt. 18. § alaptörvény-ellenességével kapcsolatban a keresetlevélben kifejtettekre és arra, hogy az alkotmányossági probléma az állampolgárok széles körét érinti. Az ad) alpont tekintetében egyrészt arra hivatkozott, hogy a keresetlevélben tett egyik hivatkozását a jogerős ítélet egyáltalán nem bírálta el, másrészt arra, hogy az Ákr. 38. § sérelme a felperes alapvető eljárásai jogát sérti.

A Kúria döntése és jogi indokai

[5] A Kp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli.

[6] A Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell.

[7] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés
miatt indokolt.

[8] A Kúria korábban már rámutatott arra, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadásra, a befogadásról döntő bíróság vizsgálja meg, hogy az ügyben olyan kérdés merül-e fel, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének a kérelemben megjelölt pontja alá tartozik (Kfv.IV.37.060/2021/2., Kfv.VII.37.167/2021/2., Kfv.VII.37.195/2021/2.). A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél kötelessége, hogy megjelölje azon okot vagy okokat, melyek alapján a jogorvoslati kérelem befogadható.

[9] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, az elvi irányítás még hatályos korábbi eszközeiben (irányelv, elvi döntés, kollégiumi állásfoglalás), illetve az általa közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kfv.II.38.109/2019/2. Kfv.V.35.525/2019/2., Kfv.I.35.484/2019/2., Kfv.VII.37.025/2021/2., Kfv.II.37.661/2021/2., stb.).

[10] A Kúria értelmezésében a felvetett jogkérdés különleges súlya akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat. A befogadáshoz az is szükséges, hogy valamilyen további – általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható – fontos ok fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé. Ilyen ok lehet például az új típusú ügyek nagy száma. Az ügyek társadalmi jelentősége jellemzően akkor mutatható ki, ha olyan jogkérdés merült fel, amely a társadalom széles körét közvetlenül, vagy közvetve érinti (pl. Kfv.I.35.456/2019/2., Kfv.V.35.513/2019/2., Kfv.IV.37.960/2020/2., Kfv.VII.45.025/2021/2.).

[11] A Kúria megállapította, hogy a jelen ügyben a bíróságnak a perben – a keresettel érintett körben – arról kellett állást foglalnia, hogy az alperes a felperes 2020. március 25-i igénybejelentésének elbírálása során helyesen alkalmazta-e az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontját. Az alperes és a bíróság az előttük folyamatban volt eljárásban nem vizsgálta, az igény érdemi elbírálásának törvényi akadályai [Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pont] miatti visszautasítás folytán nem is vizsgálhatta a Knymt. 18. § (3) bekezdésében szereplő igényérvényesítési feltételt (határidő betartását). Mindezek miatt a felperes által megfogalmazott, a Knymt. 18. § (3) bekezdés helyes, az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban lévő értelmezésével kapcsolatos elvi jelentőségű kérdések ebben az eljárásban nem vethetők fel, és a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja, és ab) alpontja szerinti befogadására sem szolgálhatnak alapul. A Kúria itt utal arra, hogy az elsőfokú bíróság a Knymt. 18. § (3) bekezdésével kapcsolatban szükségtelenül hivatkozott a Kúria határozatában és az Alkotmánybíróság 3478/2020. (XII.22.) AB végzésében foglaltakra, a rendelkezés helyes értelmezésének kérdése, az Alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésének szükségessége ugyanis az igény Ákr. 46. § (1) bekezdésén alapuló visszautasítása folytán nem merülhet fel. Ez a körülmény (az indokolásbeli hiba) azonban nem nyithatja meg a lehetőséget olyan jogkérdések vizsgálatára, amelyek az eljárás tárgyát nem képezhették.

[12] A befogadhatóság okát a Kp. 118. § (1) bekezdése felperes által felhívott a) pont ad) pontja esetében a felülvizsgálatot kérő félnek a felülvizsgálati kérelemben indokolnia és annak fennállását bizonyítania kell. Amennyiben a fél a befogadhatóság körében arra hivatkozik, hogy az alapvető eljárási jogának sérelme valószínűsíthető, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés történt, úgy ez irányú kérelmét a befogadhatóság körében kell megindokolnia.

[13] A jelen ügyben a felperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja tekintetében – a fent ismertetettek szerint – az indokolási kötelezettség, az ítéleti teljesség, a kérelem tartalom szerinti elbírálása követelményeinek bíróság általi megsértése állításával kívánta alátámasztani.

[14] A Kúria a befogadással kapcsolatos végzésben a jogorvoslati kérelem által taglalt eljárási jogi és anyagi jogi jogszabálysértésekről – irányadó gyakorlata (Kfv.IV.38.070/2020/2., Kfv.III.37.076/2021/2., Kfv.III.37.408/2021/2., stb.) szerint – nem foglalhat állást, arra kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló, az eljárást befejező ítéletben vagy végzésben kerülhet sor. Annyi azonban megállapítható, hogy a jogerős ítélet a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdésében szereplő tartalmi elemeket hiánytalanul tartalmazza, a bíróság az ítéletben a felperes által felhozott lényeges érvekre kitért. Abban a kérdésben, hogy a felperes a korábbi igényével megegyező igényt kívánt-e érvényesíteni, ekként az alperes helyesen alkalmazta-e az Ákr. 38. §-át, a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok (okiratok) egybevetésével döntött. Megállapítható továbbá az is, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabálysértések fennállásuk esetén sem minősülnek

olyan jogsértéseknek, amelyek kimerítenék a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjában foglaltakat.

[15] A Kúria kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás során elsősorban joggyakorlatot fejlesztő és egységesítő tevékenységet folytat. A tényállás megállapításának és a bizonyítékok értékelésének felülmérlegelésére csak kivételesen súlyos esetekben van lehetőség. A jogerős ítélet jogszerűségének, a bizonyítékok értékelésének és az indokolás megfelelő kimunkálásának vizsgálata az érdemi felülvizsgálat, és nem a befogadás körébe tartozik (Kfv.IV.38.030/2020/2., Kfv.IV.37.439/2021/2., Kfv.I.35.260/2021/2., Kfv.IV.37.884/2021/2.).

[16] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a kérelem befogadáshoz szükséges feltételek nem állnak fenn. A jogerős ítéletben szereplő jogértelmezéssel összefüggésben a Kúria olyan elvi jelentőségű jogkérdést, amelyben a jogegységesítés biztosítása, illetve a joggyakorlat egysége továbbfejlesztésének érdekében állást kellene foglalnia, nem azonosított, a felperes alapvető eljárási jogainak valószínűsíthető sérelme, egyéb, az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegés nem vethető fel. Mivel a felülvizsgálati eljárás – mint rendkívüli jogorvoslati eljárás – lefolytatásának feltételei nem állnak fenn, a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alkalmazásával megtagadta.

Záró rész

[17] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül határozott.

[18] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának e tárgyban rendelkeznie nem kellett.

[19] A végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. október 14.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Cséffán József s. k. bíró, Dr. Farkas Katalin s k. bíró